

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Elena Covalenco,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,
Oleg Sternioală,

cu participarea:

procurorului Dumitru Graur,
inculpatului Beșliu Andrei,
avocatului Svetlana Gordilă,
succesorului
părții vătămate Blanari Dionisie,
avocatului Igor Filip,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de procuror și de succesorul părții vătămate, Blanari Dionisie, împotriva sentinței judecătorești Buiucani, mun. Chișinău din 22 mai 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2013, în privința inculpatului

***Beșliu Andrei Victor**, născut la
14 mai 1986 în or. Nisporeni, domiciliat în s.
Trușeni, str. Dosoftei 14, cetățean al R. Moldova,
fără antecedente penale.*

***Termenul de examinare a cauzei**
în instanța de fond: 20 aprilie – 22 mai 2013,
în instanța de apel: 18 iunie – 21 octombrie 2013,
în instanța de recurs: 17 decembrie – 27 mai 2014.*

Procedura de citare legal îndeplinită.

Procurorul, succesorul părții vătămate Blanari Dionisie și avocatul Igor Filip au solicitat admiterea recursurilor în sensul declarat.

Inculpatul și avocatul Svetlana Gordilă au solicitat respingerea recursurilor.

Asupra recursurile menționate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătorei Buiucani, mun.Chișinău din 22 mai 2013, Beșliu Andrei a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 4 ani.

De la Beșliu Andrei s-a încasat în beneficiul lui Blanari Dionisie prejudiciul moral în mărime de 100.000 lei și material, cauzat prin deteriorarea automobilului, în sumă de 44.477 lei.

În rest, acțiunea civilă a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 26 ianuarie 2012, ora 2110, inculpatul Beșliu Andrei, conducînd automobilul de model „Mercedes 313 CDI”, cu numărul de înmatriculare K PM 016, avîndu-i ca pasageri pe Gavriliță Ludmila și Mihailuță Marcela, pe traseul Chișinău-Trușeni, din direcția mun.Chișinău spre s. Trușeni, după ce a parcurs distanța de aproximativ 2 km de la traseul Chișinău-Strășeni și avînd intenția de a efectua manevra de a efectua manevra de depășire a camionului de model „MAN” cu număr de înmatriculare C IS - 592, nu a manifestat prudență sporită la trafic, prin ce a ignorat prevederile pct.45. 1) și 2) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform cărora „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului” și încalcînd prevederile pct.42. 3) al aceluiași regulament, care prevede că „Pe drumurile cu circulația dublu sens care au cel puțin două benzi într-o direcție este interzisă intrarea pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus”, precum și prevederile pct.51 lit. c) al Regulamentului Curculației Rutiere, care prevede, că ”înaintea depășirii, conducătorul vehiculului trebuie să se asigure că poate efectua depășirea fără a pune în pericol sau a stînji circulația din sens opus, adică banda pe care urmează să se angajeze are un spațiu suficient și viteza vehiculului ce urmează a fi depășit permite executarea acestei manevre” și ca urmare, ieșind pe banda destinată circulației din sens opus, a comis tamponarea automobilului de model „Opel Astra” cu număr de înmatriculare C IJ - 694 condus de cet. Blanari Serghei, care se deplasa regulamentar pe traseul Chișinău - Trușeni, din direcția s.Trușeni spre mun. Chișinău.

În rezultatul accidentului rutier au fost cauzate Ludmillei Gavriliță vătămări corporale ușoare, Marcelei Mihailuță vătămări care nu au putut fi supuse aprecierii medico-legale, lui Serghei Blanari vătămări corporale grave, urmate de decesul acestuia la fața locului.

Instanța a concluzionat că vinovăția inculpatului a fost integral dovedită prin probele administrate și a încadrat acțiunile lui în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea care a provocat din imprudență decesul persoanei.

La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, că el a recunoscut integral vinovăția, nu are antecedente penale, întreține un copil minor, a reparat parțial prejudiciul cauzat și a concluzionat că corectarea și reeducarea lui este posibilă prin aplicarea unei pedepse nonprivative de libertate.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Apelantul a invocat că inculpatul nu a recuperat totalmente prejudiciul material, deci nu a conștientizat fapta comisă și consecințele grave ale acesteia - decesul unei persoane, lipsind fiica invalid a victimei de întreținător.

3.1 Avocatul Filip Igor și succesorul părții vătămate, Blanari Dionisie, la fel au declarat apel, solicitând casarea sentinței în latura penală și excluderea aplicării față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal.

Apelanții au indicat că în privința inculpatului există o ordonanță de pornire a unei cauze penale pe art. 264 lin. (1) Cod penal, din care rezultă că el nu a conștientizat faptele comise la 02 noiembrie 2011 deoarece ulterior, la 26 ianuarie 2012, a mai comis o infracțiune similară. În atare condiții, inculpatul nu poate fi reeducat fără izolare de societate.

Constatarea instanței privind restituirea pagubei materiale este eronată în raport cu cuantumul pagubelor materiale expuse în acțiunea civilă.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2013, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a statuat că la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță corect a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, de faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele comise, nu are antecedente penale și întreține un copil minor, a reparat parțial prejudiciul cauzat, și a făcut concluzii juste privitor la aplicarea față de inculpat a pedepsei nonprivative de libertate și sancțiunii complementare privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate în partea stabilirii pedepsei inculpatului și dispunerea rejudecării cauzei în acest aspect de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că hotărârea instanței de apel este pripită și neîntemeiată, deoarece aceasta nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În drept recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

5.1 La 29 ianuarie 2014, succesorul părții vătămate, Blanari Dionisie, la fel a declarat recurs, în care solicită casarea hotărârilor contestate și condamnarea

inculpatului la 7 ani închisoare, încasînd de la el prejudiciul moral în mărime de 500.000 lei.

Recurentul a menționat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, prin ce a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Argumentul instanței că reeducarea inculpatului este posibilă fără ca acesta să fie izolat de societate este neîntemeiat, deoarece acesta a comis o infracțiune similară ulterior, la 02 noiembrie 2011, deci nu a conștientizat pericolul social al acțiunilor sale.

Avînd în vedere raportul dintre suma prejudiciului real cauzat și suma achitată de inculpat în coraport cu faptul că victima a fost unicul întreținător al copilului său minor bolnav, constatarea că inculpatul a reparat parțial prejudiciul cauzat este eronată.

În drept recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

6. Judecînd recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

În primul rînd, conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărîrii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că:

a) în recursul ordinar procurorul a invocat în drept temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, cum ar fi că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat asupra căror motive concrete din apelul procurorului nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența argumentului că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, omițîndu-se totalmente motivarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, cu indicarea unor concrete erori în aspectul vizat.

Rezultă, că recursul procurorului nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul acuzatorului de stat cu circumstanțe în fapt și în drept, care ar agrava situația condamnatului și care ar justifica acest recurs.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decît interesele legii;

b) potrivit art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursul acuzării (*pct. 5 din decizie*), în care nici nu se conțin referiri la erori de drept concret definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrilor contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 2 și 4* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținînd cont de prevederile art. 61, 75 și 90 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale;

c) recursul procurorului, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5* din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor judecătorești privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decît cel pe care îl propune procurorul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu prezintă un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice temei legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de procuror în recursul declarat, că instanțele judecătorești au aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale și că recursul ordinar al procurorului este unul absolut neîntemeiat.

În al doilea rînd, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispoziitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect și cu referire la recursul ordinar declarat de succesorul părții vătămate, Blanari Dionisie, se constată următoarele (*pct. 5.1 din decizie*).

Conform procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispoziitivul deciziei contestate la 21 octombrie 2013, în prezența succesorului părții vătămate, Blanari Dionisie, și avocatul acestuia Filip Igori, ultimii fiind anunțați că pronunțarea publică a deciziei motivate va avea loc la 18 noiembrie 2013 (*f.d. 229*).

Instanța de apel a pronunțat decizia motivată în ședința publică din 18 noiembrie 2013, înmânându-i avocatului succesorului părții vătămate, Filip Igori, care a fost prezent, o copie de pe hotărârea motivată, fapte confirmate prin semnătură ultimului de pe recipisa din 18 noiembrie 2013 și consemnările din respectivul proces – verbal (*f.d. 229, 230, 240*).

Deoarece succesorul părții vătămate, Blanari Dionisie, n-a fost prezent la pronunțarea deciziei motivate, instanța i-a expediat o copie de pe aceasta (*f.d. 241*).

Deci, decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată în condițiile legii la 18 noiembrie 2013, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar urma să expire la sfârșitul zilei de 19 decembrie 2013.

Totodată, potrivit datei de pe recurs și ștampila de înregistrare a recursului nominalizat în cancelaria Curții Supreme de Justiție, acesta a fost întocmit la 29 ianuarie 2014 și declarat la Curtea Supremă de Justiție la 29 ianuarie 2014, adică peste termenul prevăzut de lege (*f. d. 254*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prevede expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Circumstanțele enunțate relevă că, odată ce recursul succesorului părții vătămate, Blanari Dionisie, a fost declarat peste termenul legal, el este neîntemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că este neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursurile de pe rol sunt neîntemeiate, ele urmează a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărîrii atacate.

7. Conform art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de procuror și de succesorul părții vătămate, Blanari Dionisie, împotriva sentinței judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău din 22 mai 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2013, în privința inculpatului Beșliu Andrei Victor, cu menținerea hotărîrilor atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședința publică din 10 iunie 2014, ora 09.50.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Oleg Sternioală

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

27 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte	Elena Covalenco,
Judecători	Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun, Oleg Sternioală,

cu participarea:

procurorul	Dumitru Graur,
inculpatului	Beșliu Andrei,
avocatului	Svetlana Gordilă,
succesorului	
părții vătămate	Blanari Dionisie,
avocatului	Igor Filip,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de procuror și de succesorul părții vătămate, Blanari Dionisie, împotriva sentinței judecătorești Buiucani, mun. Chișinău din 22 mai 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2013, în privința inculpatului

***Beșliu Andrei Victor**, născut la
14 mai 1986 în or. Nisporeni, domiciliat în s.
Trușeni, str. Dosoftei 14, cetățean al R. Moldova,
fără antecedente penale.*

Conform art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală,
Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de procuror și de succesorul părții vătămate, Blanari Dionisie, împotriva sentinței judecătoreii Buiucani, mun. Chișinău din 22 mai 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2013, în privința inculpatului Beșliu Andrei Victor, cu menținerea hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată în ședința publică din 10 iunie 2014, ora 09.50.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Oleg Sternioală